

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 37Cb/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120210972
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Ilenin
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2023:1120210972.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom JUDr. Lukášom Ileninom v spore žalobkyne UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 810/136, Vokovice, 160 00 Praha 6, IČ: 49 240 480, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Pribinova 19, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 2.432,76 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 2.432,76 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.432,76 eura od 25.08.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa (zmenu na strane žalobkyne súd pripustil uznesením sp. zn. 37Cb/26/2020 z 19.01.2023) sa žalobou z 01.07.2020 doručenou Okresnému súdu Bratislava I domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 2.432,76 eura a náhrady trov konania. Tvrdila, že 08.06.2018 nastala škodová udalosť medzi osobným motorovým vozidlom S.: Z havarijne poisteným u žalobkyne, a nákladným motorovým vozidlom S.: W Podľa správy o nehode škodovú udalosť zaviniel vodič nákladného motorového vozidla XXXXXXXXXW pričom toto vozidlo bolo predmetom povinného zmluvného poistenia u žalovanej. Na základe faktúry č. 196130171 vystavanej POINT a.s. Žilina, IČO: 31 569 706 (ďalej len „opravca“) určila žalobkyňa výšku poistného plnenia, o čom krycím listom z 12.02.2019 informovala opravcu. Výzvami z 19.02.2019, z 30.05.2019, zo 16.03.2020, zo 17.04.2020 a z 29.05.2020 vyzvala žalobkyňa žalovanú na plnenie, pričom žalovaná plnenie neposkytla. Žalobkyňa sa preto obrátila na súd. Tvrdenia preukazovala oznámením o registrácii škodovej udalosti a vyžiadanie dokladov z 21.06.2018, správou o nehode, vyhľadávaním poisťovateľa, faktúrou opravcu č. 196130171, krycím listom z 12.02.2019, výpočtom výšky škody, uplatnením práva na náhradu škody z 19.02.2019, z 30.05.2019, zo 16.03.2020, zo 17.04.2020, z 29.05.2020.

2. Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 37Cb/26/2020 z 25.08.2020 vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k žalobe žalobkyne.

3. Žalovaná sa k žalobe žalobkyne vyjadrila podaním z 09.09.2020. Namietala, že žalobkyňa nepreukázala skutočnú úhradu žalovanej sumy na účet opravcu. Potvrdila, že motorové vozidlo s S.: W ktorého držiteľom bola VaV Trans s. r. o., bolo v čase škodovej udalosti poistené u žalovanej povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Poukázala na to, že jej poistený si nespĺnil povinnosť oznámiť vznik škodovej udalosti žalovanej. Na výzvu žalovanej, ale VaV Trans s. r. o. reagovala tak, že motorové vozidlo s S.: W škodu nespôsobil. Vodič dotknutého vozidla už v spoločnosti nepracuje. Súdu predložila výzvu na nahlásenie škodovej udalosti, odpoveď poisteného a oznámenie pre žalobkyňu z 13.05.2019 a zo 04.05.2020.

4. Žalobkyňa reagovala podaním z 26.08.2021. Súdu predložila potvrdenie o úhrade žalovanej sumy na účet opravcu. Podľa žalobkyne vyjadrenie klienta žalovanej o tom, že vozidlo sa nachádzalo v okolí miesta škodovej udalosti, len potvrdzuje údaje v správe o nehode. Žalobu rozšírila o úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.432,76 eura od 25.08.2021 do zaplatenia. Súd zmenu žaloby pripustil na pojednávaní konanom 29.03.2023.

5. Na pojednávaní konanom 29.03.2023 strany sporu zotrvali na písomných podaniach. Žalobkyňa súdu predložila oznámenie škodovej udalosti. Žalovaná namietla úroky z omeškania s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/93/2015 z 15.02.2017. Na pojednávaní súd stranám sporu uviedol, že nebude vykonávať dokazovanie výsluchom svedkov - účastníkov škodovej udalosti, prípadne jej svedka, pretože v spore je možné rozhodnúť na základe predložených listín, predovšetkým na základe správy o nehode.

6. Na základe doteraz uvedeného je medzi stranami sporu sporné, či žalovaná postupovala správne, ak žalobkyňa neposkytla náhradu škody, ako aj nárok žalobkyne na úroky z omeškania. Strany sporu neurobili spornou výšku požadovanej škody.

7. Súd následne uvádza relevantné právne normy. Podľa § 813 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.

8. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

9. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

10. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0,00 %.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

15. Podľa § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase dopravnej nehody (ďalej len „ZCP“) účastník škodovej udalosti je

povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) ZCP vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

17. Podľa § 22 ods. 2 ZCP vodič nesmie pri cúvaní ohroziť ostatných účastníkov cestnej premávky.

18. Podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

19. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Súd aplikoval citované právne normy na zistený skutkový stav. Právo na náhradu škody prechádza výplatou poistného plnenia z poisteného na poisťovňu. Poisťiteľovi teda nevznikajú nové práva voči zodpovednému subjektu ale všetky jeho práva sú odvodené od práv poisteného ako oprávneného zo zodpovedného vzťahu voči tretej osobe. Tieto práva si poisťovňa môže uplatniť za rovnakých podmienok, ako by to mohol urobiť samotný poškodený. Musí preto preukázať svoj nárok, t.j. všetko, čo by inak bolo povinnosťou poisteného, a to škodu, vznik poistnej udalosti, príčinnú súvislosť medzi poistnou udalosťou a vznikom škody, ako aj skutočnosť, že k škode došlo v čase trvania poistenia.

21. Právna úprava ukladá účastníkom škodovej udalosti povinnosť vyplniť a podpísať tlačivo zavedené pre účely náhrady škody. Cieľom právnej úpravy je zabezpečiť jednoduchší prístup osôb poškodených pri škodových udalostiach k náhrade škody. V danom spore účastníci škodovej udalosti vypísali a podpísali správu o nehode. Podľa správy o nehode došlo 08.06.2018 o 22:29 vo východnom portály tunela Višňové - Dubná skala k dopravnej nehode, pri ktorej motorové vozidlo W. G. XX.XXX, S.: W (povinne zmluvne poistené u žalovanej) narazilo do motorového vozidla I. I., S.: Z ktoré stálo. Ako vinník je označený vodič vozidla W. G. XX.XXX, S.: W (povinne zmluvne poistené u žalovanej). Ako svedok je uvedený aj spolujazdec. Rovnaké údaje sú uvedené aj v oznámení škodovej udalosti s doplnením, že motorové vozidlo I. I. bolo odstavené na boku tunela, pričom pri cúvaní sa na neho natlačil domiešavač, došlo k zavadeniu pravej strany domiešavača o právu stranu poškodeného motorového vozidla a posunutiu smerom dozadu. Za autom sa nachádzala konštrukcia ramena stavebného stroja, čím došlo k pretlačeniu korby, pokryveniu a poškrabaniu praveho boku G. Tento popis zodpovedá plániku nehody v správe o nehode. Rovnako zodpovedajú poškodenia I. I. uvedené v správe o nehode. O. W. G. XX.XXX, S.: W obišlo bez poškodení.

22. Z uvedených listinných dôkazov tak jednoznačne vyplýva, že jediným vinníkom dopravnej nehody je V. J. jazdaci na motorovom vozidle W. G. XX.XXX, S.: W ktorý porušil povinnosti uvedené v bode 16. a 17. tohto rozsudku (nevenoval sa plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke; pri cúvaní poškodil odstavené motorové vozidlo). Zároveň zo strany žalovanej neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by vylučovali zavinenie škodcu. Dopravná nehoda je preto riadne objasnená s jednoznačným určením vinníka. Za predpokladu, že vozidlo I. I. stálo, potom neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali údaje uvedené v správe o nehode. Za danej situácie preto nebolo potrebné vypočúvať účastníkov dopravnej nehody. Nenahlásenie dopravnej nehody, resp. škodovej udalosti zo strany V. J. zamestnávateľovi VaV Trans s. r. o. nemôže ísť na ťarchu žalobkyne. Samotná VaV Trans s. r. o. v oznámení z 22.03.2019 potvrdila, že ich vozidlo sa skutočne v danom okolí nachádzalo. Z hľadania poisťovateľa vyplýva, že motorové vozidlo vedené V. J. S.: W bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovanej (žalovaná uvedené nijako nerozporovala).

23. Žalovaná v podanom odpore nenamietala ani výšku plnenia poskytnutého zo strany žalobkyne poškodenému. Súdu bola predložená faktúra opravcu č. 196130171 znejúca na sumu 2.432,76 eura bez DPH. Vo faktúre je označené poškodené vozidlo L. I. S.: Z Rovnaká suma 2.432,76 eura je uvedená aj v liste žalobkyne označenom ako výpočet výšky škody s odkazom práve na faktúru opravcu č. 196130171. Napokon žalobkyňa preukázala aj úhradu sumy 2.432,76 eura poškodenému, čo vyplýva z predloženého výpisu z banky s tým, že platobným miestom bol opravca. Bola tak spoľahlivo zistená aj výška škody.

24. V nadväznosti na uvedené možno preto konštatovať, že boli splnené všetky podmienky (Právo na náhradu škody prechádza výplatou poistného plnenia z poisteného na poisťovňu. Poistiteľovi teda nevznikajú nové práva voči zodpovednému subjektu ale všetky jeho práva sú odvodené od práv poisteného ako oprávneného zo zodpovedného vzťahu voči tretej osobe. Tieto práva si poisťovňa môže uplatniť za rovnakých podmienok, ako by to mohol urobiť samotný poškodený. Musí preto preukázať svoj nárok, t.j. všetko, čo by inak bolo povinnosťou poisteného, a to škodu, vznik poistnej udalosti, príčinnú súvislosť medzi poistnou udalosťou a vznikom škody, ako aj skutočnosť, že k škode došlo v čase trvania poistenia.) potrebné pre úspešné uplatnenie náhrady škody voči žalovanej. Bolo zároveň dostatočne preukázané, že žalobkyňa plnenie v sume 2.432,76 eura poškodenému za žalovanú uhradila, čím prešlo na ňu právo poškodeného. Keďže boli splnené všetky podmienky potrebné pre úspešné uplatnenie náhrady škody voči žalovanej, súd žalobe žalobkyne vyhovel a žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 2.432,76 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.432,76 eura od 25.08.2021 do zaplatenia žalobkyňi.

25. Keďže medzi stranami sporu bol sporný aj úrok z omeškania súd vychádzal z toho, že prechod práva na náhradu škody voči zodpovednému subjektu na poistiteľa je limitovaný výškou plnenia, ktorú poistiteľ vyplatil poistenému. Teda nárok, ktorý prislúchal poškodenému aj s príslušenstvom, teda aj s úrokom prechádza na poisťovňu ak uhradila poškodenému aj tieto úroky. V danom spore síce žalobkyňa nahradila svojmu poistenému (poškodenému) len hodnotu nákladov na opravu poškodeného motorového vozidla I. I., čo ale neznamená, že voči nej sa žalovaná nemohla dostať do omeškania. Nič nebráni aplikácii § 563 Občianskeho zákonníka v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka na vzťah medzi stranami sporu pokiaľ ide o nárok na úroky z omeškania. Žalovaná sa po následnej refundácii poistného plnenia žalobkyňou dostala po jej márnej výzve na úhradu toho, čo uhradila žalobkyňa poškodenému do omeškania. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákona o PZP a ani Občianskeho zákonníka. Ak zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase, je rovnako zmyslom zabezpečiť v čo najkratšom čase poisťovateľovi poškodeného refundáciu tejto škody. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa sa nedostala do omeškania s refundáciou riadne vyplateného poistného plnenia. Tu nejde o vstup do práv poškodeného, ale o vlastný peňažný nárok poisťovne žiadajúcej refundáciu, s ktorej poskytnutím je druhá strana v omeškani. Tento nárok nevylučuje žiadne ustanovenie právneho predpisu, práve naopak tento záver znenie § 1 ods. 2 zákona o PZP v spojení s § 563 a § 517 Občianskeho zákonníka podporuje.

26. V danom spore súd vychádzal z toho, že kvalifikovanú výzvu na plnenie predstavujú výzvy žalobkyne z 19.02.2019, z 30.05.2019, zo 16.03.2020, zo 17.04.2020 a z 29.05.2020 adresované žalovanej. Žalovaná odmietla žalobkyňi refundovať vyplatené plnenie poškodenému, o čom žalobkyňu informovala listami z 13.05.2019 a zo 04.05.2020. V rámci tohto sporu súd ustálil, že žalovaná neoprávnené odmietla poskytnúť náhradu škody, a preto sa žalovaná dostala s plnením sumy 2.432,76 eura do omeškania. Súd preto ako už uviedol zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania v žalobkyňou požadovanej výške 5 % (vo výške zodpovedajúcej nariadeniu podľa bodu 11. tohto rozsudku) zo sumy 2.432,76 eura od 25.08.2021 (deň požadovaný žalobkyňou - podľa názoru súdu neskorší než by mala nárok, keďže kvalifikovanú výzvu predstavuje už list žalobkyne adresovaný žalovanej z 19.02.2019) do zaplatenia. Na podporu argumentácie o určenie dňa, od ktorého súd priznal úroky z omeškania, súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/158/2016 z 11.01.2018, v ktorom tento uviedol „k meritu veci odvolací súd uvádza, že nebolo možné prihliadnúť na argumenty žalovaného 1/ohľadne aplikácie § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., pretože toto ustanovenie sa vzťahuje len na platenie poistného plnenia priamo poistencovi. Pre regresné nároky toto ustanovenie nie je použiteľné.“ Ak teda odvolací súd aplikáciu § 11 ods. 6 zákona o PZP v prípadoch „regresu“ vylúčil, s čím sa konajúci súd plne stotožňuje, podporuje to záver súdu o aplikácii § 517 Občianskeho zákonníka na daný spor.

27. Súd dodáva, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, ktorú podporuje odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/93/2015 („nárok, ktorý prislúchal poškodenému aj s príslušenstvom, teda aj s úrokom prechádza na poisťovňu ak uhradila poškodenému aj tieto úroky“) a poukazuje na to, že súdom vyslovený právny názor má oporu v rozhodnutiach Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/101/2019 z 24.10.2019 alebo aj sp. zn. 2Cob/130/2017 z 15.05.2018. V druhom spomenutom rozhodnutí odvolací súd okrem iného uviedol, že „predmetom sporu je regresný nárok podľa § 813 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to až do výšky plnenia, ktorému poistiteľ poskytol. Predmetom sporu teda nie je nárok poisteného voči poistiteľovi, preto ani nie je možné posudzovať omeškanie vo vzťahu k žalovanému podľa § 11 ods. 6 a § 11 ods. 7 zák. o PZP, na čo v odvolaní poukazoval žalovaný. Súd prvej inštancie preto správne posudzoval pri regresnom nároku podľa § 813 ods. 1 Obč. zák. omeškanie žalovaného podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v nadväznosti na nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z., upravujúcej výšku úrokov z omeškania. Z uvedených dôvodov neobstojí ani poukazovanie odvolateľa na iné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 3Cob/132/2015 (poznámka súdu: 3Cob/132/2015 je obdobné rozhodnutie ako 3Cob/93/2015). Na podporu správnosti posudzovania omeškania podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v prípade regresného nároku odvolací súd poukazuje i na rozsudky Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Cob/141/2015-128 zo dňa 31.5.2016, č.k. 3Cob/235/2015-111 zo dňa 23.3.2016 a č.k. 2Cob/170/2016 zo dňa 3.10.2017, ktoré riešili obdobnú právnu situáciu.“

28. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., teda podľa zásady úspechu v spore. Žalobkyňa mala v spore z hľadiska žalovanej istiny plný úspech. Súd preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v celom rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.